Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o řešení zeměpisného blokování a jiných forem diskriminace na vnitřním trhu kvůli státní příslušnosti, místu bydliště či místu usazení zákazníků a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES

[COM(2016) 289 final – 2016/0152 (COD)]

(2017/C 034/14)

Zpravodaj: **Joost VAN IERSEL**

Konzultace	Evropský parlament, 09/06/2016 Rada Evropské unie, 10/06/2016
Právní základ	*Článek 114* Smlouvy o fungování Evropské unie *[COM(2016) 289 final – 2016/0152 (COD)]*
Odpovědná specializovaná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato ve specializované sekci:	04/10/2016
Přijato na plenárním zasedání	19/10/2016
Plenární zasedání č.:	520
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	216/3/6

1. **Závěry a doporučení**

1.1. EHSV vítá návrh nařízení o zeměpisném blokování pro společnosti i spotřebitele jakožto nepostradatelný prvek strategie pro jednotný digitální trh. Jedná se však jen o malý krok, nikoliv o zásadní změnu. Společnosti a zákazníci (spotřebitelé i společnosti, které jsou koncovými uživateli) budou i nadále čelit značným obtížím při nákupu a prodeji na jednotném trhu.

1.2. EHSV naléhá na Evropskou komisi a Radu, aby v zájmu úspěšného jednotného digitálního trhu ve prospěch spotřebitelů a podniků zavedly ambiciózní a jasně definované právní předpisy, a to i jako předpoklad pro vytvoření evropského hospodářství odolného vůči zbytku světa. Takováto ustanovení by zároveň podpořila pozitivní obraz Evropské unie.

1.3. Zůstává zatím nejisté, zda toto nařízení skutečně zmírní frustraci spotřebitelů. Ačkoli tradiční obchodování off-line bude mít nadále svůj význam, počet společností, které v současnosti provozují přeshraniční obchodování on-line, je stále poměrně malý. Potenciál zejména přeshraničního nakupování a prodávání on-line je však obrovský.

1.4. Je naléhavě zapotřebí vytvořit rovné podmínky pro obchodování on-line i off-line. EU by se tedy měla nejen zaměřit na ukončení bezdůvodného zeměpisného blokování, ale také by měla odstranit zbývající překážky na jednotném trhu, které odrazují obchodníky od přeshraničního prodeje on-line anebo off-line a které jim v takovém obchodu brání.

1.5. Důvěru společností a spotřebitelů je třeba podpořit souběžným přijetím dalších právních předpisů. Mezi nejdůležitější patří nařízení o doručování balíků ([1]) – s cílem zmírnit problémy s dopravou a snížit náklady prostřednictvím spravedlivé hospodářské soutěže, jež zahrnuje i sociální ustanovení a plně respektuje právní předpisy EU v této oblasti –, a vyvážený přezkum pravidel EU v oblasti autorského práva.

([1]) Stanovisko EHSV k návrhu nařízení o přeshraničních balíkových doručovacích službách doplňující návrhy předložené v tomto stanovisku. Viz s. 106 v tomto čísle Úředního věstníku.

1.6. EHSV se staví proti bezdůvodnému zeměpisnému blokování. Uznává však, že podniky, zejména malé a střední podniky a mikropodniky, mohou mít řadu legitimních důvodů, proč se mohou chtít vyhýbat přeshraničnímu obchodu on-line nebo takový obchod odmítat a proč upravovat ceny anebo podmínky v důsledku rozdílů mezi trhy. Tyto důvody se týkají mimo jiné různých právních prostředí, dalších vnitrostátních požadavků, dodatečných nákladů na dopravu, jazykových požadavků na předsmluvní informace a požadavků interních útvarů.

1.7. EHSV zdůrazňuje, že odůvodněné zeměpisné blokování, které je důsledkem značných rozdílů mezi průmyslovými politikami členských států a různorodých právních systémů, brání spontánnímu rozvoji malých a středních podniků a rozvíjejících se podniků v celé EU. Tyto rozdíly pak zase snižují transparentnost a předvídatelnost, kterých je v digitální éře naléhavě zapotřebí pro stimulaci investic a ujištění trhů.

1.8. Je správné, že v návrhu nařízení není uložena obchodníkům povinnost poskytovat zboží a služby v zemi zákazníka, pokud (již) obchodník do této země nedodává nebo tam nepůsobí.

1.9. Každý zákazník na jednotném trhu však bude mít oprávněný přístup k jakékoliv nabídce a může si zakoupit zboží nebo službu, pokud si zařídí vyzvednutí zboží nebo obdrží službu na území, kde již obchodník působí, přičemž je obchodníkům rozumně umožněno použít předpisy své domácí země.

1.10. Kromě toho EHSV vítá požadavky na informace, které jsou uloženy obchodníkům za účelem zvýšení transparentnosti a poskytování informací zákazníkům v souladu se směrnicí o právech spotřebitelů z roku 2011. V této souvislosti může být nápomocna informační internetová stránka EU. Společnosti jsou v souladu se směrnicí o právech spotřebitelů z roku 2011 povinny zajistit transparentnost cen. EHSV společnosti vyzývá, aby důvěru spotřebitelů získaly tím, že přijmou normy lepší než minimální.

1.11. EHSV vítá prvotní zjištění šetření v oblasti elektronického obchodování, která Evropská komise nedávno zveřejnila ([2]), zejména zjištění, která ukazují, že elektronické obchodování je důležitým motorem transparentnosti cen a cenové konkurence. Bezdůvodné zeměpisné blokování tento přirozený vývoj brzdí.

1.12. Některé aspekty je však třeba blíže vyjasnit, zejména:

1.12.1. Je naléhavě zapotřebí jasněji vyjádřit formulaci o určení rozhodného práva – čl. 1 odst. 5 stanoví, že obchodník může „prodávat“ jako v domovském státě a vycházet z předpisů své domovské země.

1.12.2. Služby poskytované po prodeji (v případě nesouladu, nákladů na vrácení zboží, možnosti náhrady atd.) nařízení výslovně nezahrnuje, a proto jsou upraveny směrnicí o právech spotřebitelů z roku 2011. V nařízení o zeměpisném blokování by měl být uveden odkaz na příslušné právní předpisy, jež se budou uplatňovat. Je třeba se tomu dále věnovat.

1.12.3. Některá důležitá ustanovení, např. článek 7 o ukládání sankcí za porušení nařízení a článek 8 o pomoci spotřebitelům, svěřují pravomoci vymáhat nařízení členským státům. Je nutné zajistit, aby potenciálně rozcházející se výklady nevedly k ještě větší roztříštěnosti a následně k oslabení dopadu uvedeného nařízení. EHSV vítá ochotu Komise zavést celoevropský model pro stížnosti spotřebitelů ([3]).

1.13. Datum uvedené v článku 11 jako rozhodné pro použití ustanovení čl. 4 odst. 1 písm. b), tedy 1. července 2018, by mělo zůstat otevřené a mělo by být určeno až později v závislosti na délce trvání legislativního procesu.

1.14. EHSV podporuje návrh Komise na jednotný formulář stížnosti.

([2]) Šetření bylo zveřejněno v květnu 2015 a prvotní zjištění byla oznámena 15. září 2016.

([3]) S ohledem na rozdílné přístupy jednotlivých zemí nebude vůbec jednoduché toho dosáhnout. Komise a Rada o tom nyní diskutují.

2. **Úvod**

2.1. Na celém světě se rychle šíří digitální transformace společností a digitální tržiště. Jelikož tyto dynamické procesy mají dalekosáhlé dopady, je správné, že Komise prohlásila jednotný digitální trh za jednu ze svých nejvyšších priorit.

2.2. Také EHSV se značně podílí na diskusích o digitální transformaci. EHSV již v řadě stanovisek ([4]) vyjádřil své připomínky k zastřešujícím a horizontálním aspektům digitalizace a k návrhům týkajícím se konkrétních témat představených Komisí.

2.3. EHSV se domnívá, že má-li být v této nové epoše podpořen jednotný trh, je pro digitální revoluci zapotřebí stanovit solidní podmínky. Ty musí být určeny vhodným – novým nebo revidovaným – legislativním rámcem, v němž budou zaručena práva občanů a spotřebitelů. Kromě toho by společnosti měly být stimulovány k tomu, aby k přeshraničnímu působení používaly digitální nástroje a inovativní řešení.

2.4. Z tohoto východiska je nutné důkladně posoudit každý ze 16 legislativních a nelegislativních návrhů v rámci balíčku právních předpisů týkajících se jednotného digitálního trhu, a to včetně návrhu o zeměpisném blokování.

2.5. Z posouzení současných postupů vyplývá, že přeshraniční transakce on-line jsou stále vystaveny řadě překážek. Omezený přeshraniční rozvoj trhu je často důsledkem nikoliv nespravedlivé segmentace trhu, ale nejistoty obchodníků, pokud jde o postoje spotřebitelů, a zbývajících administrativních překážek, rozdílného regulačního prostředí a jazykových bariér. Tyto nejistoty také poškozují důvěru spotřebitelů.

2.6. Ke skutečnosti, že elektronický obchod (prodej i nákup) vzkvétá na vnitrostátní úrovni, ale i nadále zaostává v přeshraničním rozměru, přispívá i nedostatek informací.

2.7. Existují rovněž značné rozdíly v nadnárodním obchodování mezi odvětvími, mezi většími a menšími společnostmi a mezi různými druhy provozovatelů, např. mezi maloobchodníky nebo zprostředkovateli a webovými stránkami, zatímco objem mezinárodního obchodování on-line se v jednotlivých členských státech značně liší.

2.8. Situace je složitá. Na podporu požadovaných rovných podmínek a transparentních řešení pro společnosti a spotřebitele by měl být zaveden soudržný balíček právních předpisů pro jednotný digitální trh, s nímž ovšem zároveň budou plně slučitelná i další legislativní opatření týkající se souvisejících témat, např. nařízení ohledně DPH, doručování balíků, nakládání s odpady a právo na ochranu spotřebitelů.

2.9. Hospodářské a technologické trendy jsou nezvratné. To znamená, že za situace, kdy nevyhnutelně dojde k nárůstu obchodování on-line, je nutné dosáhnout cíle spočívajícího ve vytvoření rovných podmínek v Evropě pro občany i společnosti co nejdříve.

3. **Široká oblast působnosti**

3.1. V době rušivých změn se odvětví – ať už výrobní, nebo odvětví služeb – neustále mění, objevují se nové obchodní modely ekonomiky sdílení a tomu se přizpůsobují i způsoby obchodování. Sociální média a služby zásadně ovlivňují rozvoj nových způsobů obchodování a nakupování zboží. Mají ohromné důsledky jak pro společnosti, tak pro spotřebitele. EU by měla uvést stávající i nové právní předpisy do souladu s vývojem na trzích, aniž by přijala příliš tvrdý přístup, který by bránil rozvoji nových obchodních modelů a inovativních přístupů.

3.2. Zeměpisné blokování je v rozporu se základní zásadou jednotného trhu. Ačkoliv často existují legitimní důvody pro rozdílné zacházení, pokud jde o stanovování cen nebo o vzniklé podmínky, například v důsledku přetrvávající roztříštěnosti trhu nebo rozdílů mezi vnitrostátními trhy, podniky i spotřebitelé budou mít prospěch z otevřeného a konkurenčního trhu, který s sebou přinese větší výběr a vyšší kvalitu za spravedlivé ceny.

([4]) Úř. věst. C 264, 20.7.2016, s. 86,
Úř. věst. C 264, 20.7.2016, s. 57,
Úř. věst. C 264, 20.7.2016, s. 51,
Úř. věst. C 71, 24.2.2016, s. 65.

3.3. Na význam elektronického obchodu mezi podniky a spotřebiteli (B2C) – spotřebitelé a podniky jako koncoví uživatelé – je třeba nahlížet v širších souvislostech. V současnosti jsou společnosti více než kdy dříve nuceny inovovat a vykonávat svou činnost účinně za přiměřené ceny. Nové objevy posouvají hranice a pomáhají společnostem stát se silnějšími a odolnějšími. I proto EHSV plně podporuje cíl spočívající ve zrušení jakékoliv diskriminace vůči zákazníkovi na základě státní příslušnosti nebo místa bydliště.

3.4. Přesto však rozhodnutí, zda bude daná společnost působit na mezinárodní úrovni, je a i nadále bude výhradně na dané společnosti. Z praktických empirických poznatků vyplývá, že (velká) většina společností se rozhoduje pro vnitrostátní přístup.

3.5. Ve srovnání s USA Evropa stále zaostává. Čínské a indické digitální odvětví postupně upevňují svá postavení. Mezi 20 nejvýznamnějšími světovými internetovými společnostmi není ani jedna evropská. Podle mezinárodních studií má Evropa výbornou pozici, pokud jde o zakládání společností. Roztříštěnost evropského trhu však brání spontánnímu rozvoji celoevropských začínajících podniků a rozvíjejících se podniků. Roztříštěnost trhu často zpomaluje jeho rozvoj.

3.6. Komise tedy správně rozlišuje mezi odůvodněným a bezdůvodným zeměpisným blokováním. K odůvodněnému zeměpisnému blokování v obchodě mezi podnikem a spotřebitelem dochází především v důsledku roztříštěnosti trhu EU a netransparentních situací.

3.7. Jedním z velmi vypovídajících vedlejších účinků boje proti zeměpisnému blokování je, že se jasně odhalují (nová) selhání vnitřního trhu. Je nezbytné pečlivě, případ od případu analyzovat, zda existují důvody pro omezení přístupu k určité službě nebo pro rozdílné zacházení, pokud jde o cenu anebo obchodní podmínky, na základě státní příslušnosti nebo místa bydliště.

3.8. Bylo by nesmírně užitečné mít představu o možném zeměpisném blokování a rozvoji trhu na velkém domácím trhu, např. trhu Spojených států, ať už by tato analýza byla sebeobtížnější a sebenákladnější. Mohla by poskytnout Evropě vzor k následování. Jednotlivé státy USA mohou mít stejně jako v Evropě určité zákonné pravomoci, které brání provozování podnikání v celé zemi, ale tyto pravomoci nepochybně nejsou tak dalekosáhlé jako v Evropě. Svobodné podnikání a poptávka spotřebitelů pravděpodobně do značné míry upřednostňují elektronické obchodování mezi podnikem a spotřebiteli, čímž se na domácím trhu USA vytváří živné prostředí pro hospodářskou soutěž, ale také pro rychle rostoucí začínající podniky a rozvíjející se podniky.

3.9. Tyto souvislosti by mohly pomoci zhodnotit budoucí vývoj v Evropě. V analýzách Komise provedených na základě dotazování v podnicích jsou popsány současné postupy na trzích, které jsou z podstaty převážně vnitrostátní. Příklad z USA dokládá skutečný potenciál hospodářské činnosti v rámci elektronického obchodu mezi podniky a spotřebiteli, jakmile jsou odstraněny všechny významné překážky.

3.10. Podpora přeshraničního prodeje je už na programu EU delší dobu. Byla zavedena řada směrnic – např. směrnice o službách z roku 2006 a směrnice o právech spotřebitelů z roku 2011. V těchto směrnicích je důraz kladen na ochranu spotřebitele a současně je jejich cílem donutit společnosti, aby zaručovaly spotřebitelům dostatečnou transparentnost, a ukončit bezdůvodnou přeshraniční diskriminaci.

3.11. EHSV je zklamán, že nedostatečné provádění, nesprávné použití a slabé prosazování stávajících právních předpisů EU často vytváří trvalé překážky.

3.12. Dosud však dopad právních ustanovení na podporu přeshraničního elektronického obchodu zůstává omezený. Komise dospěla na základě rozsáhlých studií trhu a průzkumů podniků a spotřebitelů k závěru, že zatímco nakupování on-line se stalo pro spotřebitele běžnou záležitostí, nakupování on-line přes hranice je i nadále výjimečné. Pouze polovina společností, které prodávají on-line, prodává též přes hranice ([5]).

([5]) Viz Posouzení dopadu o zeměpisném blokování a jiných formách diskriminace v Evropě kvůli místu bydliště nebo místu usazení nebo státní příslušnosti (COM(2016) 289 final, s. 2). Komise však správně uvedla ve svém sdělení o službách z roku 2012, že podniky si mohou samy stanovit zeměpisný rozsah působnosti, na který v rámci EU cílí své činnosti, a to i při prodeji on-line.

3.13. EHSV souhlasí s tím, že přeshraniční omezení v souvislosti se státní příslušností nebo místem bydliště ohrožují důvěru v jednotný trh, a mělo by proti nim tedy být zakročeno. Na základě rozsáhlého dotazování lze oprávněně dovodit, že jak spotřebitelé, tak podnikatelské odvětví jednoznačně podporují otevření evropského trhu elektronickému obchodu mezi podniky a spotřebiteli. Evropský parlament zastává týž názor ([6]).

4. **Aktuální stav**

4.1. Komise navrhla za účelem zlepšení přeshraničního nákupu a prodeje balíček opatření v různých oblastech, např. v oblasti registrace k DPH a pravidel ohledně DPH pro elektronický obchod, doručování balíků, reformy autorského práva, reformy nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele. Zásadní je také to, aby vertikální dohody mezi dodavateli a distributory a jednostranná opatření přijatá jednotlivými společnostmi byly plně v souladu s politikou EU v oblasti hospodářské soutěže.

4.2. Návrh nařízení o zeměpisném blokování tvoří součást tohoto celkového balíčku. Je třeba poznamenat, že do působnosti nařízení není zahrnuta řada významných odvětví, například odvětví pacientů a zdravotnictví, osobní železniční dopravy, (maloobchodních) finančních služeb, hudebních elektronických souborů, audiovizuálních služeb a určitých forem hazardních her. Je to zdůvodněno tím, že tato odvětví vyžadují zvláštní odvětvová opatření, která by podle EHSV měla být zavedena co nejdříve, aby se zaplnily mezery v právní úpravě jednotného digitálního trhu.

4.3. Totéž platí i v případě mimořádně důležité otázky autorských práv. Ačkoliv je správné, že jsou otázky autorského práva vyňaty z působnosti předkládaného nařízení, ačkoli s ním rozhodně souvisí, EHSV vybízí Komisi, aby v této oblasti přijala příslušná opatření k boji proti roztříštěnosti, zmírnila frustraci spotřebitelů a pomohla vytvořit skutečný jednotný digitální trh.

4.4. Ze shrnutí veřejné konzultace z roku 2015 o zeměpisném blokování vyplývá, že spotřebitelé i společnosti jsou všeobecně nespokojeni se současným stavem roztříštěnosti jednotného trhu. Zdá se však, že společnosti a sdružení podniků přijímají současný stav a připisují jej rozdílným právním systémům v různých členských státech ([7]).

4.5. EHSV konstatuje, že pro malé a střední podniky je důležité, že návrh nevytváří povinnost doručovat zboží a služby po celé Evropě. Malé a střední podniky však budou jistě těžit z toho ([8]), že budou moci prodávat výrobky a služby na celém kontinentu, zvlášť v pohraničních regionech, a zároveň se jako koncoví uživatelé těšit týmž právům jako spotřebitelé, což je užitečné při nákupu výrobků a služeb z jiných členských států. EHSV kromě toho zdůrazňuje, že k podpoře a povzbuzení přeshraničního obchodu je nezbytné úspěšné provádění nařízení o balíkových doručovacích službách.

4.6. Odlišnosti právních systémů pomáhají objasnit rozdíl mezi odůvodněným a bezdůvodným zeměpisným blokováním. Kromě kategorie společností, které se jednoduše rozhodly, že nebudou působit na mezinárodní úrovni, je třeba výhrady podniků ohledně zrušení zeměpisného blokování většinou připsat nejistotám ohledně odlišných postupů v Evropě, které brání mezinárodnímu obchodování.

4.7. Spotřebitelé mají na přeshraniční obchodování řadu stížností, ale dostupné vzorky jsou poněkud omezené co do velikosti a je žádoucí provést další posouzení. Stížnosti se týkají široké škály problémů, např. nedostatku informací, omezení ohledně doručování nebo odmítnutí doručit zboží, neuvedení důvodů nebo vysvětlení při odmítnutí doručit zboží nebo služby, přesměrování, cenových rozdílů, odmítání určitých kreditních karet, rozdílného zacházení na základě fakturační a doručovací adresy a jazyků. Některé z těchto problémů jsou dány různými právními systémy. Jiné, které vyplývají ze smluvních ustanovení nebo jednání ve vzájemné shodě a vedou k poměrně rozšířené vertikální segmentaci trhu, tj. založené na osobních vlastnostech, by však měly být zakázány ([9]). K povzbuzení přeshraničního elektronického obchodování, jež bude ku prospěchu spotřebitelům, společnostem i občanům, je zásadně nutné posílit důvěru spotřebitelů a podniků v on-line trhy.

([6]) Viz usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2016 o směřování k Aktu o jednotném digitálním trhu (2015/2147(INI)), kapitola 2.
([7]) Shrnutí odpovědí na veřejnou konzultaci Evropské komise z roku 2015 o zeměpisném blokování, s. 15.
([8]) Viz Evropská aliance malých podniků (European Small Business Alliance, ESBA).
([9]) Viz také diskusní dokument o počátečních zjištěních vyplývajících z dotazování v odvětví elektronického obchodu, který vypracovalo GŘ pro hospodářskou soutěž, SWD(2016) 70 final, viz bod 7.

4.8. Dále by mělo být zakázáno nejen bezdůvodné zeměpisné blokování, ale i rozdílné zacházení, pokud jde o cenu, podmínky a jiné aspekty služeb poskytovaných současně a na stejném místě (např. prostřednictvím sledování IP adres nebo profilováním). Nelze odůvodnit systematické rozdílné zacházení u služeb, jako je pronájem automobilu, zábavní parky nebo hotely. Dočasné slevové akce nebo cenové rozdíly, např. během školních prázdnin, tedy dočasné a horizontální, by však měly být povoleny.

4.9. Smluvní omezení přeshraničního prodeje mají mnoho podob a smluvní územní omezení lze nalézt ve všech kategoriích výrobků ([10]). Některá zdánlivě bezdůvodná omezení jsou však přijatelná, například běžně uváděný příklad různé tvorby cen. Komise v této souvislosti oprávněně hovoří o šedé zóně ([11]). Například rozdíly mezi cenami mohou být (alespoň částečně) vysvětleny rozdílnými trhy, rozdílnými kategoriemi cílových spotřebitelů a vyššími náklady vyplývajícími z různé nebo náročnější právní úpravy v členských státech a právního poradenství, platebních služeb, doručování a vyřizování vraceného zboží ([12]).

4.10. Mezi spotřebiteli a stejnou měrou i mezi podniky je rozšířené negativní vnímání, a z toho plynoucí stížnosti, nenaplněných slibů jednotného trhu. Tyto stížnosti v zásadě vychází ze dvou částečně se prolínajících jevů: vnitrostátních průmyslových politik a rozdílných právních předpisů.

4.11. EHSV často kritizoval existenci 28 průmyslových politik, neboť vnitrostátní zaměření na průmyslovou politiku znesnadňuje obchodní působení na úrovni EU a zejména zmenšuje pole působnosti malých a středních podniků, pokud jde o přeshraniční činnost. Nekoordinované vnitrostátní politiky, které jsou zjevně nejednotné, znesnadňují případné přeshraniční plánování. Nepředvídatelná nebo svévolná rozhodnutí státní správy tuto nejistotu ještě umocňují.

4.12. Současné prostředí je beze sporu pestré: existují různé vnitrostátní normy a různé režimy certifikace, některé webové stránky jsou blokovány, aby nebylo možné na nich prodávat z jiné země, platební režimy se obvykle liší, požadavky na jazykovou znalost mohou mít selektivní účinek, orgány dozoru nad trhem někdy ukládají dodatečné požadavky ([13]) a stávající směrnice EU jsou buď provedeny špatně, nebo nejsou provedeny vůbec. Známým příkladem je článek 20 směrnice o službách, který členské státy systematicky ignorují, ačkoliv v tomto konkrétním případě není jasné, jak článek náležitě vynucovat. Všechny tyto faktory ohrožují jak transparentnost trhu, tak žádoucí rovné podmínky.

4.13. Vnitřní trh má klíčový význam. Vlivem on-line společnosti se do popředí zájmu dostává jednotný trh. Sbližuje podniky a spotřebitele na celém kontinentu. Jedním kliknutím myší se okamžitě nabízí nepřeberné množství možností a voleb. Příležitosti ke specializaci a individualizovaným řešením mohou exponenciálně růst. Je však třeba mít na zřeteli, že i kdyby jednotný trh fungoval bezchybně, stále budou mezi regiony rozdíly.

4.14. Umělé překážky brání společnostem, zejména malým a středním podnikům, ve spontánním rozvoji. Podniky hledají koordinované činnosti, které by jim pomohly problémy obejít a překonat překážky, aby si zajistily postavení na trhu. Vertikální a horizontální dohody mezi obchodníky a distributory a různé formy segmentace trhu, které se obecně považují za bezdůvodné zeměpisné blokování, je třeba často nahlížet také jako obranná opatření proti tomu, co podniky považují za svévolné vnitrostátní překážky. Například v důsledku vnitrostátních politik se může v rozporu s očekáváním ukázat, že náklady na zasílání a na služby poskytované po prodeji jsou vyšší. Podniky, které by byly povinny doručovat za všech okolností, mohou vzhledem k neznámým okolnostem zjistit, že nemohou dostát svým závazkům.

4.15. V některých případech se k uhlazení vnitrostátních komplikací mezi společností v zemi původu a zákazníky v jiné zemi používají přeshraniční zprostředkovatelé. Ať je toto uspořádání sebeužitečnější, neusnadňuje z obecného hlediska přímé vztahy mezi dodavatelskou společností a zákazníky.

([10]) Tamtéž, bod 98 a 99.
([11]) Tamtéž, bod 102. Tato *šedá zóna* by měla být jasněji vymezena.
([12]) Tamtéž, bod 114.
([13]) Viz například Německo.

4.16. Není pochyb o tom, že je třeba zmapovat bezdůvodné zeměpisné blokování a bojovat proti němu, ale EHSV trvá na tom, že pokud jde o zavádění správných podmínek, je třeba také vyvodit správné závěry ze současné roztříštěnosti vnitřního trhu, která je důsledkem odlišných vnitrostátních přístupů.

V Bruselu dne 19. října 2016.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS